

УДК 81'42:616-053.6(043.3)+378.147.324.4:81'243.3.01

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2023.1.6>

Л. В. ЛИМАР

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент Навчально-наукового центру неперервної професійної освіти,

Інститут післядипломної освіти Національного медичного університету імені О. О. Богомольця,
м. Київ, Україна

Електронна пошта: Lesyalyumar@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-9407-1066>

ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СХИЛЬНОСТЕЙ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ – МЕДИКІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена дослідженню процесу формування комунікативних та організаційних навичок у докторів філософії-медиків під час викладання англійської мови. Дослідження проводилося з метою виявлення та аналізу чинників, які впливають на ефективність формування таких навичок у процесі навчання, та розроблення рекомендацій щодо покращення цього процесу. За допомогою проведеного аналізу літератури встановлено, що організаційні та комунікативні схильності представляють особистий компонент англомовної комунікативної компетентності майбутніх докторів філософії та потребують розвитку. В результаті експерименту показано, що навчання за запропонованою авторською інтерактивною дистанційною програмою «Академічна та медична англійська мова для докторів філософії-медиків», сприяло підвищенню результатів експериментальної групи за показником комунікативних схильностей, для яких на кінцевому етапі був притаманний добрий та відмінний рівень комунікативних схильностей. Зміни за цим показником в контрольній групі виявились більш стриманими, ніж в експериментальній, де покращення рівня спостерігалось лише у декількох респондентів. На прикінцевому етапі експерименту, в експериментальній групі (247 респондентів) спостерігалось помірне покращення рівня організаційних схильностей, з притаманним добрим та відмінним рівнями розвитку організаційних схильностей. Показано, що характеристики організаційних схильностей в контрольній групі на прикінцевому етапі дослідження майже не змінились, і залишились на середньо-доброму рівні. У контрольній групі різниця не була проявлена. На думку автора, це свідчить про результативність авторського курсу щодо формування організаційних та комунікативних схильностей респондентів при застосуванні інтерактивних вправ, тренінгових завдань, тощо. Тема потребує подальшого дослідження, з метою визначення інших складових індивідуального компонента англомовної комунікативної компетентності майбутніх докторів філософії-медиків, з метою оптимізації навчального процесу.

Ключові слова: доктори філософії, медики, англомовна комунікативна компетентність, комунікація, організація.

Вступ. У сучасному світі професійна мовна компетенція є необхідною складовою успіху в будь-якій галузі, особливо у галузі охорони здоров'я. Майбутні доктори філософії у галузі охорони здоров'я повинні мати не тільки професійну медичну освіту, але й бути компетентними в галузі міжнародної комунікації та організації роботи в міжнародному середовищі. Одним зі способів формування таких схильностей є викладання курсу «Академічна англійська та медична мова».

Мета статті – дослідження впливу викладання курсу «Академічна англійська та медична мова» на формування комунікативних та організаційних схильностей майбутніх докторів філософії у галузі охорони здоров'я. Для досягнення цієї мети було проведено аналіз наукової літератури, організовано фокус-групові дискусії та дослідження організаційних та комунікативних схильностей докторів філософії, які вивчали курс «Академічна англійська та медична мова» у медичних ЗВО.

дження організаційних та комунікативних схильностей докторів філософії, які вивчали курс «Академічна англійська та медична мова» у медичних ЗВО.

Методи дослідження – аналіз та синтез літературних джерел, узагальнення власного досвіду автора, методика «Комунікативні та організаційні схильності КОС».

Аналіз джерел. Дослідження з питань формування комунікативних та організаційних навичок майбутніх докторів філософії-медиків при викладанні курсу англійської мови були проведені в різних аспектах. З одного боку, спостерігаємо численні дослідження навчання англійської мови та шляхів підвищення їх ефективності. У монографії Арістової Н.О. «Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих навчальних закладів» розглянуто питання

мотивації вивчення іноземної мови студентами вищих навчальних закладів. Авторка зазначає, що для успішного вивчення іноземної мови необхідна мотивація та позитивне ставлення до процесу вивчення мови [Арістова : 125], відтак, вважає організаційні здібності запорукою успішного навчання. Враховуючи специфіку професійної діяльності майбутніх докторів філософії-медиків, можна стверджувати, що вивчення англійської мови вважається важливою складовою їх професійної підготовки. Щодо навчання докторів філософії, дана тема є відносно новою, проте багато науковців шукають шляхи оптимізації процесу. Автори Бреус Ю., Колісник Л., Меньяло В., Николаєв Є. у своєму аналітичному звіті «Здобутки і виклики експерименту з присудження наукового ступеня доктора філософії» досліджували стан присудження ступеня доктора філософії в Україні, проблеми, з якими зіштовхуються аспіранти під час проходження атестаційних етапів, та запропонували шляхи вдосконалення системи, наголошуючи на коректній організації процесу, а також напрямках підготовки та формуванні комунікативних навичок слухачів [Бреус та ін.]. У роботі Гладких досліджено систему підготовки докторів філософії в галузі ОЗ України, зокрема аналізовано результати акредитаційних експертиз структурованих освітньо-наукових програм. Це дослідження важливе для розуміння того, які освітні програми найбільш ефективні для навчання докторів філософії в галузі ОЗ України [Гладких : 4020], відтак, велике різноманіття пропозицій обумовлює необхідність оптимізації навчання через високу конкурентність, що робить очевидним пріоритетне вивчення англійської мови та формування комунікативних навичок у здобувачів. Дольнікова та Стечкєвич досліджували формування готовності майбутніх докторів філософії до інноваційної педагогічної діяльності. Це дослідження важливе для розуміння того, як важливість інноваційних підходів у педагогічній діяльності може вплинути на формування готовності майбутніх докторів філософії до інноваційного навчання англійської мови, що потребуватиме від них високого рівня розвитку як комунікативних так і організаційних навичок та схильностей [Дольнікова та Стечкєвич : 167]. Власне, Л. Лимар пропонує модель формування англомовної комунікативної академічної компетентності майбутніх докторів філософії медичного профілю в умовах дистанційного навчання. Це дослідження важливе для розуміння того, які підходи можна використовувати для навчання

англійської мови медичним фахівцям, причому в межах індивідуального компонента англомовної комунікативної компетентності докторів філософії-медиків вирізняють комунікативні та організаційні схильності останніх [Лимар: 49–53]. У дисертації Ж.М. Рагіної розглянуто питання підготовки іноземних студентів-медиків до професійного спілкування. Авторка проводить аналіз теоретичних підходів до вивчення професійної комунікативної компетентності, описує особливості міжкультурної комунікації, а також досліджує вплив різних факторів на процес підготовки іноземних студентів-медиків до комунікативної діяльності [Рагіна : 89]. У роботі висвітлено педагогічні аспекти підготовки майбутніх медиків до професійного спілкування, зокрема, розглянуто особливості використання інтерактивних методів і прийомів, а також впровадження інформаційних технологій у навчальний процес. дисертації дозволяє зрозуміти, що професійне спілкування є важливою складовою професійної компетентності майбутніх медиків. Підкреслено необхідність врахування міжкультурних аспектів комунікації, а також використання сучасних методів і технологій навчання для забезпечення ефективної підготовки іноземних студентів-медиків до професійного спілкування. Отже, аналіз літературних джерел показав недостатню вивченість питання через його новизну, а також зростаючу зацікавленість авторів у формуванні комунікативних та організаційних навичок здобувачів- докторів філософії медичного профілю.

Результати. Дослідження рівня сформованості комунікативних та організаційних схильностей обох груп вибірки на прикінцевому етапі було проведено за методикою «КОС» за авторством В.В. Синявського, Б.А. Федоришина [Синявський та Федоришин]. Вибірка була представлена групами майбутніх докторів філософії спеціальності «Охорона здоров'я» у віці від 21 до 59 років, які навчались на базі ПВНЗ «Київський медичний університет» (група в 28 осіб), Буковинського державного медичного університету (група в 39 осіб), Запорізького державного медичного університету (група в 32 осіб), Харківської медичної академії післядипломної освіти (група в 33 особи) в 2021–2022 н.р., та Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (група в 318 осіб) в 2019–2023 н.р. Участь у дослідженні була добровільною, за отримання усної згоди респондентів. Було сформовано дві групи: експериментальну (247 осіб), яка навчалась за

авторським курсом «Академічна та медична англійська мова», в інтерактивній формі, спрямованій на розвиток в останніх комунікативних навичок, а також контрольну (203 особи), які навчалися за не за авторським курсом, а проходили класичний курс офлайн, із застосуванням міжнародних підручників. Було досліджено особливості сформованості комунікативних та орга-

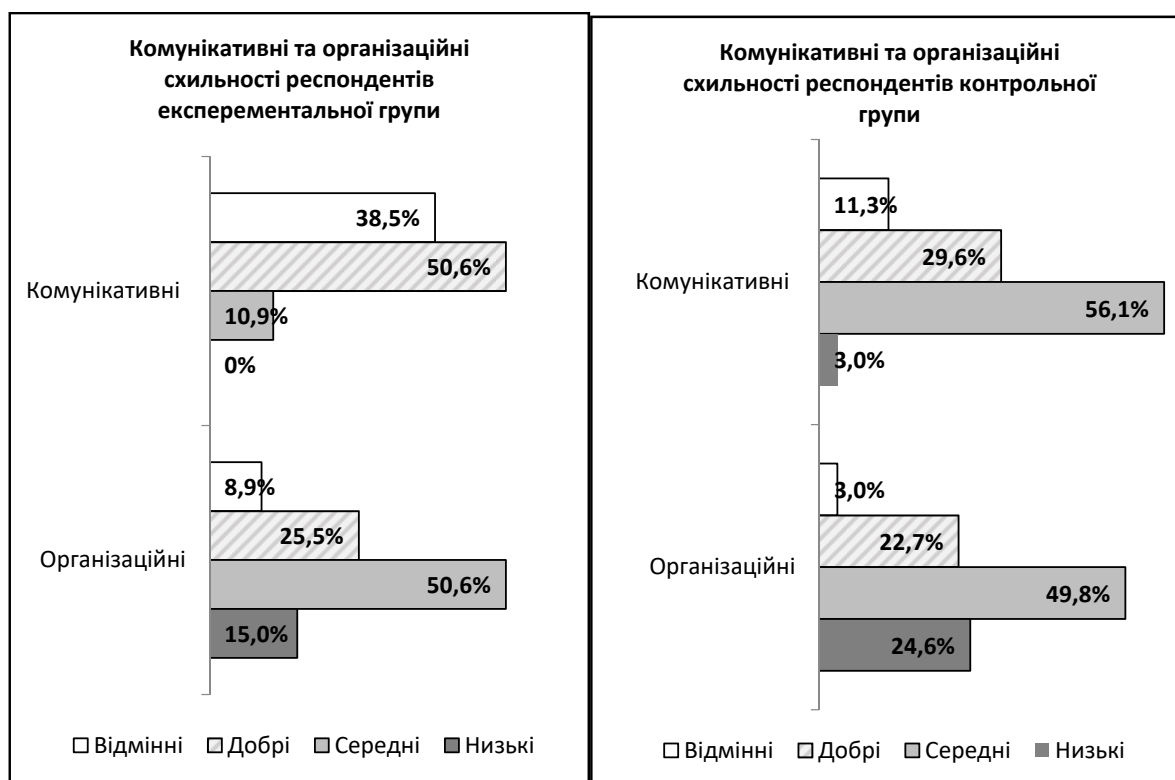
нізаційних схильностей респондентів до та після вивчення курсу, з проміжком в 10 місяців (початковий зріз – у вересні, на початку навчального року, прикінцевий етап – у червні).

Результати дослідження ефективності педагогічного впливу, та зміни за результатами застосованої методики «КОС», продемонстровані в таблиці 1, а також на рисунку 1.

Таблиця 1

Порівняльна таблиця показників за результатами методики «Комунікативні та організаційні схильності» респондентів експериментальної та контрольної групи на прикінцевому етапі дослідження, зі змінами відносно попереднього етапу

№	Назва шкали	Рівень та оцінка, що відповідають рівню комунікативних та організаційних навичок							
		Відмінний 5		Добрий 4		Середній 3		Низький 1-2	
		К-ть осіб	%	К-ть осіб	%	К-ть осіб	%	К-ть осіб	%
Експериментальна група (247)									
1	Комунікативні схильності	95 (+72)	38,5 (+29,1)	125 (-5)	50,6 (-2)	27 (-62)	10,9 (-25,1)	0 (-5)	0 (-2)
2	Організаційні схильності	22 (+8)	8,9 (+3,2)	63 (+10)	25,5 (+4)	125 (+17)	50,6 (+6,9)	37 (-35)	15 (-14,1)
Контрольна група (203)									
1	Комунікативні схильності	23 (+6)	11,3 (+2,9)	60 (+7)	29,6 (+3,4)	114 (+3)	56,1 (+1,5)	6 (-16)	3 (-7,9)
2	Організаційні схильності	6 (+0)	3 (0)	46 (+5)	22,7 (+2,5)	101 (-5)	49,8 (-2,5)	50 (+0)	24,6 (0)

Рис. 1. Графічне зображення показників комунікативних і організаційних схильностей респондентів експериментальної та контрольної групи на прикінцевому етапі дослідження

За шкалою «Комунікативні схильності», на прикінцевому етапі, в експериментальній групі 95 респондентів (38,5% експериментальної групи) показали відмінний рівень, половина групи – добрий (125 респондентів, 50,6%). Середній рівень було виявлено у 27 респондентів (10,9% експериментальної групи), і жоден з респондентів експериментальної групи не показав низький рівень.

Встановлено, що на прикінцевому етапі дослідження, кількість досліджуваних з високим рівнем за даною шкалою збільшилась на 72 респонденти (+29,1% відносно попереднього етапу), суттєво зменшилась кількість респондентів з середніми результатами (-62 респонденти або 25,1% експериментальної групи відносно констатувального етапу), та жоден з респондентів не виявив низький рівень.

У той же час, в контрольній групі на прикінцевому етапі дослідження 23 респонденти отримали високий рівень результату (11,3% контрольної групи), 60 респондентів – добрий (29,6% контрольної групи). Більшість контрольної групи (114 респондентів, тобто 56,1%) показала середній рівень за цією шкалою, а 6 респондентів (3% контрольної групи) – низький рівень.

В контрольній групі на прикінцевому етапі, високі результати отримали на 6 респондентів (3,4%) більше у порівнянні з констатувальним. На 7 осіб (3,2% контрольної групи) збільшилась кількість людей з добрими рівнем. Тенденцію до погіршення (низькі показники) показали 16 респондентів (-7,9% групи).

Таким чином, навчання за запропонованою авторською інтерактивною дистанційною програмою сприяло підвищенню результатів експериментальної групи за показником комунікативних схильностей. Для досліджуваних експериментальної групи був притаманний добрий та відмінний рівень комунікативних здібностей. Респонденти суттєво покращили свої комунікативні здібності (+29,1% високих результатів), кількість респондентів з низькими результатами було мінімізовано до 0.

У той же час, зміни за цим показником в контрольній групі виявились більш стриманими, ніж в експериментальній. Покращення рівня спостерігалось лише у декількох респондентів, в цілому, показники рівня не змінились у порівнянні з констатувальним етапом.

За результатами другої шкали методики, «Організаційні схильності», на прикінцевому етапі дослідження в експериментальній групі від-

мінний рівень було виявлено у 22 майбутніх докторів філософії (8,9% експериментальної групи), добрий – 63 респондентів (25,5% експериментальної групи). Середній результат за цією шкалою зафіксовано у половини експериментальної групи (125 респондентів, або 50,6% групи), низький – у 37 досліджуваних (15% групи).

В експериментальній групі відбулись зміни у порівнянні з попереднім констатувальним етапом дослідження. Так, 8 респондентів (3,2% групи) покращили рівень до високого, добрий рівень виявлено на 10 респондентів (4% експериментальної групи) більше у порівнянні з констатувальним етапом. Кількість респондентів з середнім рівнем також збільшилась на 17 осіб (6,9% групи), а кількість досліджуваних з низьким рівнем організаційних навичок знизилась на 14,1% (або 35 респондентів).

Характер відповідей респондентів за шкалою майже не змінився у порівнянні з констатувальним етапом дослідження. Таким чином, в експериментальній групі, ступінь сформованості показника «організаційні схильності» зросла у приблизно 14% групи, і лишилась загалом на середньо-доброму рівні.

У контрольній групі на прикінцевому етапі 6 респондентів виявили високий рівень (3% контрольної групи), 46 респондентів – добрий (22,7% групи). Майже половина контрольної групи показала середній рівень за шкалою (101 респондент, або 49,8%), і для 50 були притаманні низький результат (24,6% контрольної групи).

В контрольній групі не виявлено істотних змін за показником порівняно з попереднім етапом. 5 респондентів (2,5% експериментальної групи) покращили результати з середнього до доброго рівня.

На прикінцевому етапі експерименту, в експериментальній групі (247 респондентів) були притаманними добрий та відмінний рівень розвитку комунікативних схильностей, і рівень комунікативних схильностей покращився. Також спостерігалось помірне покращення показників організаційних схильностей в експериментальній групі.

Показники організаційних схильностей в контрольній групі на прикінцевому етапі дослідження майже не змінились, і залишились на середньо-доброму рівні. У контрольній групі різниця не була проявлена, організаційні схильності визначено як на середньо-доброму рівні.

Висновки. За допомогою проведеного аналізу літератури встановлено, що організаційні та комунікативні схильності представляють осо-

бистий компонент англомовної комунікативної компетентності майбутніх докторів філософії та потребують розвитку. В результаті експерименту показано, що навчання за запропонованою авторською інтерактивною дистанційною програмою «Академічна та медична англійська мова для докторів філософії-медиків», сприяло підвищенню результатів експериментальної групи за показником комунікативних схильностей, для яких на кінцевому етапі був притаманний добрий та відмінний рівень комунікативних схильностей. Зміни за цим показником в контрольній групі виявились більш стриманими, ніж в експериментальній, де покращення рівня спостерігалось лише у декількох респон-

дентів. На прикінцевому етапі експерименту, в експериментальній групі (247 респондентів) спостерігалось помірне покращення рівня організаційних схильностей, з притаманним добрим та відмінним рівнями розвитку організаційних схильностей. Показники організаційних схильностей в контрольній групі на прикінцевому етапі дослідження майже не змінились, і залишились на середньо-доброму рівні. У контрольній групі різниця не була проявлена. Це свідчить про результативність авторського курсу щодо формування організаційних та комунікативних схильностей респондентів при застосування інтерактивних вправ, тренінгових завдань, тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арістова, Н.О. Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих навчальних закладів: монографія. К., 2015, ТОВ «ГЛІФМЕДІА».
2. Бреус Ю., Колісник Л., Меньяло В., Николаєв Є. Здобутки і виклики експерименту з присудження наукового ступеня доктора філософії: аналітичний звіт. Київ, 2021, Київський університет імені Бориса Грінченка.
3. Гладких Ф. В. Система підготовки докторів філософії в галузі ОЗ України та аналіз результатів акредитаційних експертиз структурованих освітньо-наукових програм. *Traektoriâ Nauki = Path of Science*, 2021, 12, 4015–7030. DOI: <http://doi.org/10.22178/pos.77-13>
4. Дольнікова, Л., & Стечкевич, О. Формування готовності майбутніх докторів філософії до інноваційної педагогічної діяльності. *Молодь і ринок*, 2018, 12(167).
5. Лимар, Л. В. Модель формування англомовної комунікативної академічної компетентності майбутніх докторів філософії медичного профілю в умовах дистанційного навчання. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки : реалії та перспективи : зб. наук. праць*, 2022, 87, 49–53. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.87.010>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. No 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>
7. Рагіна, Ж. М. Підготовка майбутніх іноземних спеціалістів-медиків до професійного спілкування (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти). Запорізький національний університет, 2017.
8. Снявський, В.В., & Федоришин, Б.А. Методика діагностики комунікативних та організаторських схильностей КОС [Електронний ресурс]. Отримано з http://ni.biz.ua/8/8_16/8_167670_test-metodika-otsenki-kommunikativnih-i-organizatorskih-sklonnostey-kos-.html 16.04.2023

REFERENCES

1. Aristova, N.O. (2015). *Formuvannia motyvatsii vvyvchennia inozemnoi movy u studentiv vyshchikh navchalnykh zakladiv: monohrafiia*[Formation of motivation for learning foreign languages in higher education institutions: monograph]. K.: TOV «HLIFMEDIa». – In Ukrainian.
2. Breus Yu., Kolisnyk L., Meniailo V., Nikolaiev Ye. (2021). *Zdobutky i vyklyky eksperymentu z prysudzhenia naukovooho stupenia doktora filosofii: analitychnyi zvit*[Achievements and challenges of the experiment with awarding a doctoral degree in philosophy: analytical report.]. Kyiv: Kyivskiy universytet imeni Borysa Hrinchenka. – In Ukrainian.
3. Hladkykh F.V. (2021). *Systema pidhotovky doktoriv filosofii v haluzi OZ Ukrainy ta analiz rezultativ akredytatsiinykh ekspertyz strukturovanykh osvithno-naukovykh prohram*[System of training doctors of philosophy in the field of higher education in Ukraine and analysis of the results of accreditation examinations of structured educational and scientific programs]. *Traektoriâ Nauki – Path of Science*, 12, 4015–7030. DOI: <http://doi.org/10.22178/pos.77-13>. – In Ukrainian.
4. Dolnikova, L., & Stechkevych, O. (2018). *Formuvannia hotovnosti maibutnykh doktoriv filosofii do innovatsiinoi pedahohichnoi diialnosti*[Formation of readiness of future doctors of philosophy for innovative pedagogical activity]. *Molod i rynek*, 12(167). – In Ukrainian. – In Ukrainian.

5. Lymar, L.V. (2022). Model formuvannya anhlo-movnoi komunikatyvnoi akademichnoi kompetentnosti maibutnikh doktoriv filosofii medychnoho profilu v umovakh dystantsiinoho navchannia [Model for the formation of English-language communicative academic competence of future doctors of philosophy of medical profile in conditions of distance learning]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Serii 5 : Pedahohichni nauky : realii ta perspektyvy : zb. nauk. prats* [scientific journal of the National Pedagogical University named after M.P. Dragomanov. Series 5: Pedagogical Sciences: Realities and Prospects: Collection of scientific works], 87, 49–53. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.87.010/> – In Ukrainian.

6. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 12.01.2022 r. No44 “Pro zatverdzhennia Poriadku prysudzhennia stupenia doktora filosofii ta skasuvannia rishennia razovoi spetsializovanoi vchenoi rady zakladu vyshchoi osvity, naukovoï ustanovy pro prysudzhennia stupenia doktora filosofii” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated January 12, 2022 No.44 “On approval of the Procedure for awarding the degree of Doctor of Philosophy and cancellation of the decision of a one-time specialized academic council of a higher education institution, scientific institution on awarding the degree of Doctor of Philosophy.”] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF>. – In Ukrainian.

7. Rahrina, Zh. M. (2017). Pidhotovka maibutnikh inozemnykh spetsialistiv-medykiv do profesiinoho spilkuvannia (dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata pedahohichnykh nauk za spetsialnistiu 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinoi osvity) [Training of future international specialists in medicine for professional communication (thesis for the degree of Candidate of Pedagogical Sciences in specialty 13.00.04 – Theory and Methods of Professional Education)]. Zaporizkyi natsionalnyi universytet. – In Ukrainian.

8. Syniavskiy, V.V., & Fedoryshyn, B.A. (n. d.). *Metodyka diahnostryky komunikatyvnykh ta orhanizatorskykh skhylnostei KOS* [Methodology for diagnosing communicative and organizational inclinations of COS]. Retrieved from http://ni.biz.ua/8/8_16/8_167670_test-metodika-otsenki-kommunikativnih-i-organizatorskih-sklonnostey-kos-.html/ – In Ukrainian.

L. V. LYMAR

Ph.D., Associate Professor,

Associate Professor at the Scientific Center of Continuous Postgraduate Education,

Institute of Postgraduate Education of Bogomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine

E-mail: Lesyalymar@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-9407-1066>

STUDY OF ENHANCING ENGLISH LANGUAGE COMPETENCY AND ORGANIZING SKILLS FOR MEDICAL PHDS: A PEDAGOGICAL APPROACH

The article is dedicated to studying the process of forming communicative and organizational skills in philosophy-medicine doctors during teaching English language. The research was conducted to identify and analyze factors affecting the effectiveness of the formation of such skills during the learning process and to develop recommendations for improving this process. The analysis of literature has shown that organizational and communicative skills represent a personal component of future philosophy-medicine doctors' English communicative competence and require development. As a result of the experiment, it was demonstrated that teaching with the proposed author's interactive distance learning program “Academic and Medical English Language for Philosophy-Medicine Doctors” contributed to the improvement of the experimental group's communicative skills, which showed good and excellent levels of communicative skills at the final stage. Changes in this indicator in the control group were more restrained than in the experimental group, where improvement in the level was observed only in several respondents. At the final stage of the experiment, the experimental group (247 respondents) showed moderate improvement in organizational skills, with good and excellent levels of organizational skills development. It was shown that the characteristics of organizational skills in the control group did not change significantly at the final stage of the study and remained at a moderate level. The difference was not shown in the control group. In the author's opinion, this indicates the effectiveness of the author's course in developing the organizational and communicative skills of respondents when using interactive exercises, training tasks, etc. The topic requires further research to determine the most effective methods of developing the skills necessary for philosophy-medicine doctors during English language teaching.

Key words: PhDs, physicians, English language communicative competence, communication, organization.